

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת עקב תשע"ב

והיה עקב תשמעון וגו' ושמרתם ועשיתם אותם, ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד וגו' (ז' – ב')
מעשה בסוחר אחד שהגיע אל הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א וסיפר לו שהסתבך לאחרונה בעסק גדול שאינו נותן לו מנוחה, לא ביום ולא בלילה, שאל אותו הצדיק: ומה עם לימוד התורה - האם אתה קובע עיתים לתורה? ענה היהודי: לצערי, כל זמן שאני טרוד בעסק הזה אינני יכול בשום פנים ואופן להתפנות ללימוד תורה, נענה רבי מאיר ואמר: שמע מה אומר לך, נאמר בתורה "והיה עקב תשמעון" שמא תאמרו שלבסוף תשמעון ובנתיים תיהנו מזכות אבות ומחסד הימים הראשונים בהם עסקתם בתורה, אין הדבר כך, אלא "ושמרתם ועשיתם" - מיד. אף אתה סיים רבי מאיר, צא וקבע עתים לתורה והדבר יועיל לך גם להצליח במסחרך, שכן נאמר בהמשך הפסוק "ושמר ה' אלקיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך".

וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך ה' אלקיך (ח' – ב')

אמחז"ל שהגאון מרחיקה את האדם מבוראו, וחוצצת בינו לקונו (סוטה ה' ע"א), והעושר והטובה עלולים להביא את האדם לגאווה, ומה תקנתו, שבעת עשרו וטובתו יזכור את ימי עניו וקשייו, או אז יכנע לבבו ויכיר טובה להשי"ת, וישתדל כפליים בעבודת ה'. וזה שאמר הכתוב "וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך ה' אלוקיך זה ארבעים שנה במדבר", ואז לא תשפיע עליך הטובה לרעה חלילה, והרי זו הוראה לכל אדם בכל עת, להתבונן ולהודות לה' על כל הטוב אשר גמלנו.

(אלשיך הקדוש זיע"א)

ואכלת ושבעת וברכת (ח' – י')

לאכילה ולשתייה יש חלק גדול בעבודת ה', שכן כאשר הגוף בריא יכול האדם לעבוד את השי"ת בכל כוחו, לעומת זאת אדם המסגף את גופו בתעניות, גורם לגופו שיחלש ועקב כך לא יוכל לקיים מצוות כראוי. משל למה הדבר דומה: לעגלון היושב בבית המזיגה, אוכל לשובע ושותה לשוכרה, ואילו את סוסו הוא משאיר בחוץ בקור ובשלג, ללא מאכל ולא שתייה, אם ימות הסוס, איך ישוב העגלון לביתו? כן הוא הנמשל: אם הגוף יסתגף בתעניות, כיצד יוכל להוביל את הנשמה אל מחוז חפצה לעבודת הבורא ית"ש ווקיום המצוות כראוי.

(הרה"ק רבי ברוך ממעזבוז זיע"א)

ובתבערה ובמסה ובקברת התאווה מקציפים הייתם את ה' (ט' – כ"ב)

"ובתבערה" אפילו בעת שהאדם עובד את ה' בהתלהבות בוערת אש, "ובמסה" ואף הצליח לעמוד בכמה וכמה נסיונות, "ובקברות התאווה" אפילו אם הגיע למדרגה שהצליח להתגבר ולקבור את התאוות, גם אז חייב הוא למשמש ולפשפש במעשיו בכל עת ובכל שעה, לבדוק היטב אם לא עשה כן להנאתו האישית, לשם פניות ונגיעות פרטיות, לא לשם שמים, כי אם חלילה כך היה, אזי לא זו בלבד שהמצוות הללו לא עלו לו להפיק רצון מלפני ה' אלא אדרבה, עלול להגיע ל"מקציפים הייתם עם ה'", כי הוא היודע ובוחר כליות ולב.

(המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א)

ועתה ישראל מה ה' אלוקיך שואל מעמך וגו' (י - י"ב)

איתא בחז"ל (ב"ר כ"א - ו) אין "ועתה" אלא לשון תשובה. וזה הפירוש כאן: עיקר יסוד ושורש התשובה לידע ולהבין, שעדיין עד היום עוד לא התחיל בעבודת השי"ת, אלא "מעתה" מעכשיו יקח את עצמו להתחיל בעבודת השי"ת ולשפר את מעשיו ולילך בדרך הישר.

(בשם החוזה הקדוש מלובלין זיע"א)

ושמרתם את כל המצוה למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ (י"א - ה')

בכל הפרשה חוזר ונשנה הציווי לשמור את כל המצוות, וחוזר ונשנה השכר הרב העתידי בני ישראל לקבל בגין שמירת המצוות, אם כן, למה חזרה על כך התורה הקדושה שוב ומדוע כתבה כשכר את ירושת הארץ, וי"ל שכאן רצתה התורה לפסול את הדעות הכוזבות, אשר טוענות שלימוד התורה היא אמנם נעלה וחשוב ביותר, אולם כשיש צורך לכבוש את הארץ מותר לנטוש את ספסלי הישיבות הקדושות, וע"י כך גם להשלים עם רפיון המצוות חלילה. לפיכך אומרת התורה הקדושה, ההיפך הוא הנכון, "ושמרתם את כל המצוה" תתחזקו בלימוד התורה ובקיום מצוותיה, ודוקא התחזקות זו תתן לכם את הכח והעוז וסייעתא דשמיא לכבוש את הארץ.

(אור החיים הקדוש זיע"א)

ואבדתם מהרה וגו' (י"א - י"ז)

האדם צריך להיות תמיד בדעה מיושבת, ולא לעשות הכל בחפזה ובמהירות ללא דעת ועצה, וזהו "ואבדתם מהרה" צריך לאבד את המהירות והחפזה. דברי חכמים בנחת נשמעים.

(הבעש"ט הקדוש זיע"א)

למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה (י"א - כ"א)

יש לפרש, דהאדם אחרי שהולך אל בית עולמו הרי הוא בבחינת עומד שאינו יכול לעלות ממדרגה למדרגה, וע"י זה שמשאיר בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות, יכול לעלות במדרגות גם בעולם העליון ולהיות בבחי' "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה". וז"ש "למען ירבו ימיכם" אף לאחר פטירתכם מן העולם וזהו ע"י "וימי בניכם על האדמה", ע"י הדורות שהשאיר אחריו עובדי ה'.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

פניני השבת

ושני לוחות אבנים אוריד בידו וכתוב בהם שמירת שבת (תפילת שחרית של שב"ק)

מצינו במדרש, שאע"פ שכל האותיות פרחו מהלוחות ולא נשאר אלא שברי לוחות, הרי הדיבור "זכור את יום השבת לקדשו" נשאר שלם. ובזה יש לפרש מה שאומרים בתפילת שחרית של שבת "ושני לוחות אבנים אוריד בידו וכתוב בהם שמירת שבת" "הוריד" הוא מלשון רדידה ושבירה ששיבר הלוחות, אך מ"מ "וכתוב בהם שמירת שבת", שהדיבור "זכור את יום השבת לקדשו" נשאר גם לאחר שבירת הלוחות.

(הרה"ק ה"קדושת אהרן" מסאדיגורא זיע"א)